

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
ЕВРОПСКИ СУД ЗА ЧОВЕКОВИ ПРАВА

ПРВ ОДДЕЛ

**КИТАНОВСКА СТАНОЈКОВИЌ И ДРУГИ
против РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА**

(Апликација бр. 2319/14)

ПРЕСУДА

СТРАЗБУР

13 окомври 2016

Во случајот на Китановска Станојковиќ и други v. Република Македонија,

Европскиот суд за човекови права (прв оддел), заседавајќи како совет во состав од:

Ledi Bianku, *претседател*,
Mirjana Lazarova Trajkovska,
Kristina Pardalos,
Linos-Alexandre Sicilianos,
Robert Spano,
Armen Harutyunyan,
Pauliine Koskelo, *судии*,

и Abel Campos, *секретар на одделот*,

Расправајќи на затворена седница на 20 септември 2016,

Ја донесе следната пресуда, која беше усвоена на истиот датум:

ПОСТАПКА

1. Предметот е инициран со апликацијата (бр. 2319/14) против Република Македонија поднесена до Судот согласно член 41 од Конвенција за заштита на човековите права и основните слободи (“Конвенцијата”) од страна на три македонски државјанки, г-а Олга Китановска Станојковиќ (“првиот апликант”), г-а Светлана Аудигер (Audigier) (моминско презиме Китановска) (“вториот апликант”) и г-а Оливера Менарт (Menart) (моминско презиме Китановска) (“третиот апликант”) на 31 декември 2013. Првиот и вториот апликант живеат во Ponthierry, а третиот апликант живее во Massy, Франција.

2. Апликантите беа застапуван од страна на г-дин С. Meyer, адвокат од Стразбур. Македонската Влада (“Владата”) беше застапувана од страна на нејзиниот Агент, г-дин К. Богданов.

3. Апликантите тврдеа пред се дека Владата повикана на одговорност не ги реализирала своите обврски кои произлегуваат од членот 2 и членот 8 од Конвенцијата, од причина што премногу долго не ја извршила затворската казна која му била изречена на Ф.Т. Ф.Т. бил осуден за тешка кражба во која В.К., сопруг и татко на апликантите, бил убиен, а првиот апликант претрпел животно загрозувачки повреди.

4. На 12 мај 2014 апликацијата беше доставена на одговор до Владата.

ФАКТИ

I. ОКОЛНОСТИ НА СЛУЧАЈОТ

A. Вовед

5. На 25 октомври 2011 две лица со црни маски на главите влегле во домот на апликантите со намера да извршат кражба. Тие со удари на В.К., сопруг и татко на апликантите, како и на првиот апликант, им нанеле тешки телесни повреди. Како последица, на 1 ноември 2011 В.К. починал. По инцидентот, првиот апликант бил примен во болница каде останал на интензивна нега до 4 ноември 2011.

B. Кривичната постапка за разбојништво

6. На 3 ноември 2011 јавниот обвинител побарал Основниот суд во Скопје (“судечкиот суд”) да спроведе претходна постапка против Ф.Т. (во тој период седумнаесетгодишен) за разбојништво и да определи притвор. Истиот ден, судечкиот суд определил петнаесет дневен притвор во однос на Ф.Т. Притворот бил определен поради опасноста од негово бегство и влијание врз истрагата, односно ”поради опасноста да влијание врз сведоците од причина што тие живеат во близина на (Ф.Т.)”.

7. Со одлука од 17 ноември 2011, истражниот судија од судечкиот суд го продолжил притворот на Ф.Т. за уште петнаесет дена поради истите причини поради кои мерката притвор била претходно изречена. На 1 декември 2011 истражниот судија наредил негово ослободување поради тоа што “неговото присуство на судењето може да се обезбеди со полесна мерка (одземање на пасошот и обврска да се јавува во судот) ... Имајќи ги предвид личните околности и потреби на Ф.Т, неговата возраст, фактот дека тој е редовен ученик во трета година средно училиште и млад човек во развој, судот смета дека постојат услови за укинување на мерката притвор ...”

8. На 13 јануари 2012 јавниот обвинител поднел обвинителен акт против Ф.Т. и извесен С.Г. Тие биле обвинети за разбојништво во врска со инцидентот од 25 октомври 2011.

9. На 7 јуни 2012 Основниот суд во Скопје, откако извел докази со сослушување на обвинетите, апликантите, сведоците, вештите лица, претставници на Центарот за социјални работи (кој предложил Ф.Т. да биде осуден на казна затвор, доколку биде огласен за виновен) и по изведувањето на низа материјални докази, вклучително и неколку вештачења (меѓу кои и психијатриско вештачење кое потврдило дека

Ф.Т. бил пресметлив при извршувањето на кривичното дело), го утврдил следново:

“Во 1.30 часот изутрина на 25 октомври 2011 обвинетите С.Г. и Ф.Ѓ., по претходен договор, пристигнале [во домот на апликантите] со намера противправно да присвојат туѓи подвижни предмети. Со употреба на сила и опасно орудие– метален чекан со дрвена дршка, тие со умисла нанеле сериозни телесни повреди на сега покојниот В.[К.] и на [првиот апликант] заради остварување на својата намера ... Со црни капи на главата, [С.Г. and Ф.Т.] пристигнале пред [домот на апликантите] ... В.К. ја отворил вратата. Двајцата влегле во куќата. С.Г. веднаш почнал да го удира со металниот чекан В.К. по главата и рацете. В.К. се здобил со тешки телесни повреди – нагмечно-расцепни рани на главата, повеќефрагментарни фрактури проследени со крварење под тврдата мозочна обвивка ... линиско скршување на черепната база, како резултат на што, починал на 1 ноември 2011. Наскоро потоа, се појавила Л.Ј. [ќерка на првиот апликант и сестра на вториот и третиот апликант] и започнала да вриска. Тогаш С.Г. физички ја нападнал со удар по главата ... Таа паднала на подот и се преправала дека е мртва. Откако [првиот апликант] го слушнал врескањето на Л.Ј., се упатила кон кујната за да види што се случува, но кога пристигнала во дневната соба, таа била нападна од страна на малолетниот Ф.Т. Тој силно ја удрил во пределот на главата, нанесувајќи и тешки телесни повреди, во вид на четири нагмечно расцепни рани; две импресивни скршувања на черепот; крварење под меката мозочна обвивка и нагмечна лезија на мозокот во пределот на левата слепоочна тилна регија ... [првиот апликант], В.[К.] и Л.[Ј.] со амбулантно возило биле пренесени во Клиниката во Скопје. Биле примени од страна на И.С., лекар кој бил на смена во моментот, кој ги констатирал тешките телесни повреди кај В.[К.] и [првиот апликант]. Тие биле задржани во болница бидејќи нивните повреди биле животнио загрозувачки ...”

10. Како што е наведено во пресудата, “[вториот апликант] не бил во сосотојба да ги препознае своите родители поради повредите. Нејзината мајка била толку претепана што не можела да гледа; очите и биле затворени, а лицето и било толку модро што таа неможела да ја препознае.”

11. Судот ги огласил С.Г. и Ф.Т. за виновни за разбојништо и врз основа на член 237 (4) во врска со став 1 од Кривичниот законик (види параграф 16 погоре), ги осудил на казна затвор во траење од шест и пет години, соодветно. Времето што Ф.Т. го поминал во притвор требало да се засмета во вкупното времетраење на изречената затворска казна.

Како оштетени, апликантите биле упатени за предјавеното оштетно побарување да поведат граѓански спор.

12. Со пресуди од 26 ноември 2012 и 12 март 2013, Апелациониот суд во Скопје и Врховниот суд, соодветно, ги одбиле правните лекови поднесени од страна на Ф.Т. со наводи за погрешно утврдена фактичка состојба и погрешна примена на материјалното право, како и за повреда на постапката. Двата суда ја потврдиле пресудата на понискиот суд, не наоѓајќи причини да отстапат од фактичка состојба утврдена од судечкиот суд и причините што тој ги дал за осудителната пресуда.

В. Извршување на изречената казна затвор

13. На 2 јануари 2013 судијата за извршување на санкции издал упатен акт за Ф.Т. Според ваквиот упатен акт, Ф.Т. бил должен да се јави во затворот во Охрид на 30 јануари 2013 на издржување на казната затвор. На 17 јануари 2013 Ф.Т. побарал одложување на извршувањето на казната затвор поради семејни и здравствени причини. Ова барање било одбиено со одлуки од 21 јануари и 12 февруари 2013 од страна на судијата за извршување на санкциите и тричлен судски совет на судечкиот суд, соодветно. На 21 февруари 2013 затворот го информирал судијата за извршување на санкции дека Ф.Т. не се јавил во затворот на определениот ден. Со дописи од 28 февруари, 8 април и 20 мај 2013, судијата за извршување на санкциите го известил судечкиот суд во Скопје надлежен за малолетници дека Ф.Т. не се јавил на определениот ден во затворот и побарал напатствија “имајќи ја предвид итната природа на постапката”. Овие писма останале неодговорени.

14. Владата извести дека по гореспоменатата кореспонденција, не бил определен судија кој ќе постапува по предметот во период од повеќе од осум месеци. Откако таков судија бил определен, на 27 март 2014 повторно бил издаден упатен акт за Ф.Т. Тој барал, безуспешно одлагање на извршувањето на изречената казна затвор. На 2 мај 2014 затворот повторно известил дека Ф.Т. не се јавил во установата на издржување на казаната затвор.

15. На 30 јуни 2014 судијата за извршување на санкциите наредил Ф.Т. да биде приведен. Ф.Т. бил лишен од слобода на 10 јули 2014 и започнал со издржување на казната затвор на 11 јули 2014. Затворот потврди со писмо дека Ф.Т. ќе остане во затвор до 27 јуни 2019.

II. РЕЛЕВАНТНО ДОМАШНО ЗАКОНОДАВСТВО

A. Кривичен законик

16. Релевантните одредби на Кривичниот законик гласат како што следи:

Разбојништво

Член 237

“ (1) Тој што со употреба на сила или закана дека непосредно ќе нападне врз животот или телото на друг ќе одземе туѓ подвижен предмет со намера противправно да го присвои, ќе се казни со затвор во траење од најмалку една години

...

(3) Ако при извршувањето на делото на некое лице со умисла му е нанесена тешка телесна повреда или ако делото е сторено во состав на група, банда или ако е употребено огнено оружје или опасно орудие сторителот ќе се казни со затвор најмалку пет години.

(4) Ако при извршувањето на делото од став некое лице со умисла е лишено од живот, сторителот ќе се казни со затвор најмалку десет години или со доживотен затвор.”

B. Закон за извршување на санкциите (Службен весник бр. 2/2006)

17. Релевантните одредби на Законот за извршување на санкциите гласат како што следи:

Глава IX

ПОСТАПУВАЊЕ ПРИ ИЗВРШУВАЊЕ НА КАЗНАТА ЗАТВОР

1. Упатување на осудени лица

Член 83

(1) Надлежен орган за преземање на потребните дејствија заради извршување на казната затвор е судијата за извршување на санкциите ...

...

(4) Постапката за упатување на осудените лица е итна.

Член 85

Судијата за извршување на санкциите е должен да ги преземе потребните дејствија заради извршување на казната затвор веднаш по приемот на извршната одлука, а најдоцна во рок од осум дена по нејзиниот прием.

Член 86

...

(3) Денот на јавувањето во установата се одредува така што на осуденото лице да му останат најмалку осум, а најмногу 13 дена од денот на приемот на упатниот акт.

Член 87

...

(2) Ако осуденото лице не се јави во определениот ден на извршување на казната затвор, установата за тоа без одлагање ќе го извести судијата за извршување на санкциите.

(3) Судијата за извршување на санкциите во случајот од ставот (2) на овој член веднаш ќе издаде наредба до Министерството за внатрешни работи за приведување на осуденото лице”

ПРАВО

I. НАВОДНА ПОВРЕДА НА ЧЛЕНОТ 2 ОД КОНВЕНЦИЈАТА

18. Апликантите се жалела дека одложувањето на извршувањето на казната затвор изречена во однос на Ф.Т. е по вина на државата повикана на одговорност, и притоа се повикаа на членот 2 и 8 од Конвенцијата. Тие тврдеа дека било невозможно да се вратат во нивниот дом, особено за првиот апликант, со оглед на фактот дека Ф.Т. живеел во близина.

19. Судот, кој го има главниот збор во однос на правната квалификација на фактите во случајот (види *Akdeniz v. Turkey*, бр. 25165/94, § 88, 31 мај 2005), смета дека наводите на апликантите треба да се анализираат само низ призмата на процедуралниот аспект на членот 2 од Конвенцијата. Таа одредба гласи вака:

“1. Правото на живот на секој човек е заштитено со закон ...”

А. Допуштеност

20. Владата не истакна приговор во однос на допуштеноста на апликацијата.

21. Независно од отсуството на било каков приговор од страна на Владата во однос на допуштеноста на жалбениот навод, Судот сепак ќе се осврне на прашањето во однос на применливоста на членот 2 од Конвенцијата.

22. Од фактите на случајот, Судот констатира дека В.К., починатиот сопруг на првиот апликант и татко на вториот и третиот апликант, починал по инцидентот на 25 октомври 2011. Првиот апликант, кој исто така бил нападнат за време на инцидентот, останал жив. Сепак, фактот дека силата која ја употребил Ф.Т. во однос на првиот апликант не била фатална е чиста случајност. Јасно е дека првиот апликант претрпел тешки повреди на главата, кој биле оценети како животни загрозувачки (види параграф 8 погоре). Фаталните последици на дејствијата преземени од страна на С.Г. и Ф.Т. довеле до тоа тие да бидат осудени од страна на домашните судови за разбојништво (види параграф 10 и 15 погоре). Од ове причини Судот смета дека овој член е применлив на околностите на случјот (види, *mutatis mutandis*, *Sašo Gorgiev v. the Republic of Macedonia*, бр. 49382/06, § 38, ECHR 2012 (извадоци), *Fedorchenko and Lozenko v. Ukraine*, бр. 387/03, § 41, 20 септември 2012; *Rantsev v. Cyprus and Russia*, бр. 25965/04, § 232, ECHR 2010 (извадоци); и *Angelova and Iliev v. Bulgaria*, бр. 55523/00, §§ 92-93, 26 јули 2007).

23. Судот смета дека овој дел од апликацијата не е очигледно неоснован во смисла на член 35 § 3 (а) од Конвенцијата. Понатаму тој утврди дека апликацијата не е недопуштена по ниту една друга основа. Од овие причини мора да биде прогласена за допуштена.

Б. Основаност

1. Поднесоци на странките

24. Апликантите, кои сега живеат во Франција, тврдеа дека фактот дека не бил определен судија за извршување на санкциите во подолг временски период за целите на извршување на казната затвор која му била изречена на Ф.Т. (види параграф 14 погоре) не може да ја ослободи државата од нејзините обврски кои произлегуваат од членот 2 на Конвенцијата. Нивните наводи за споменатата повреда на членот 2 не се однесуваа на нови закани или напади упатени кон нив од страна на Ф.Т. за кои тие можеле да се жалат пред националните органи, туку на континуираната закана која за нив ја претставувал Ф.Т., и чувството на неказнивост кое тој бил слободен да го ужива во очекување надлежните власти да ја извршат изречената казна затвор. Таквата

закана и континуираниот притисок создаден од присуството на Ф.Т. во нивна близина, ги натерало апликантите да го напуштат сопственото село и државата повикана на одговорност.

25. Владата истакна дека извршувањето на затворската казна која му била изречена на Ф.Т. се пролонгирало од причина што осум месеци не бил определен судија за извршување на санкциите кој ќе постапува по предметот. Фактот дека Ф.Т. само кратко бил задржан во притвор (види параграф 6 погоре) сугерирало дека не постоел ризик за негово влијание врз истрагата или влијание на сведоците. Тој продолжил да живее во истата куќа и според расположливите материјали, не постои ништо што сугерирало дека тој претставувал закана за апликантите. Дополнително, апликантите не се пожалиле пред националните органи дека Ф.Т. им се заканувал или дека сторил било што, за да ги доведе во ризик. Покрај тоа, апликантите пропушtile да ги поткрепат своите наводи дека Ф.Т. претставувал реална закана по нивните животи и безбедност и дека нивниот страв од враќање во нивната куќа бил реален. На крајот, Владата сметаше дека е возможно Ф.Т. да се врати во истиот дом по издржувањето на затворската казна. Во отсуство на било какво извесно и реално дејствие против апликантите, самото присуство на Ф.Т. во истото село неможело да се толкува како закана во однос на нивните права од Конвенцијата.

2. Оценка на Судот

26. Судот повторува дека членот 2 им наложува обврска на државите да го обезбедат правото на живот преку воспоставување на систем на кривично правни одредби кои ќе овозможат ефикасно одвраќање од заканите по правото на живот, подржани од механизам за спроведување на законот заради превенција, сузбивање и казнување на оние кои ги повредиле таквите одредби. Постапувањето во согласност со обврските на државата кои извираат од членот 2 од Конвенцијата, претпоставува домашниот правен систем да го демонстрира сопствениот капацитет за имплементација и спроведување на кривичното законодавство спрема оние кои спротивно на законот одзеле нечии живот (види *Zubkova v. Ukraine*, бр. 36660/08, § 35, 17 октомври 2013; *Mojsiejew v. Poland*, бр. 11818/02, § 53, 24 март 2009, и референците споменати таму; *Kasap and Others v. Turkey*, бр. 8656/10, § 60, 14 јануари 2014; и *Ali and Ayşe Duran v. Turkey*, бр. 42942/02, §§ 69 и 72, 8 април 2008).

27. Барањето за ефикасност, што влучува навременост и разумна експедитивност, согласно член 2 од Конвенцијата, служи, *inter alia*, да ја одржи јавната доверба во спроведувањето од страна на властите на принципот на владеење на правото, да превенира било каква појава на

согласност со толеранцијата на противправни дејствија, и да обезбеди ефикасна имплементација на домашното законодавство кое го заштитува правото на живот (види, *Šilih v. Slovenia* [GC], бр. 71463/01, § 195, 9 април 2009 и *Ghimp and Others v. the Republic of Moldova*, бр. 32520/09, § 44, 30 отомври 2012).

28. Враќајќи се на конкретниот случај, Судот констатира дека инцидентот во кој В.К. го изгубил животот и првиот апликант се здобил со тешки телесни повреди се случил на 25 октомври 2011. На 13 јануари 2012 јавниот обвинител поднел обвинителен акт против С.Г. и Ф.Т. за разбојништво. На 7 јуни 2012 судечкиот суд ги прогласил С.Г. и Ф.Т. за виновни и ги осудил на казна затвор од шест, односно пет години. Судот смета дека дејствијата на С.Г. и Ф.Т. биле од таква природа што нивното лишување од слобода односно затворската казна била неопходна по основ на ризикот кој тие го претставувале по јавната безбедност. Оваа пресуда станала правосилна на 28 ноември 2012 откако била потврдена од страна на второстепениот суд (види параграф 6-12 погоре), година и еден месец по инцидентот. Со пресудата од 12 март 2013, двете споменати пресуди биле потврдени од страна на Врховниот суд. Апликантите не изразиле критика ниту кон начинот на кој била спроведена постапката, ниту во однос на нејзиниот исход. Тоа не го прави ниту Судот, кој смета дека утврдувањето на околностите на случајот и оние кои се одговорни за истиот, како императив е запазен во случајот. Оттука, Судот е на став дека органите на државата повикана на одговорност ги исполниле своите процедурални обврски кои произлегуваат од членот 2 во однос на кривичната постапка (види *Zoltai v. Hungary and Ireland* (одлука.), бр. 61946/12, § 30, 29 септември 2015).

29. Случајот, на начинот на кој е изложен од страна на апликантите, се однесува на одоговлекувањето во извршувањето на затворската казна на Ф.Т., за што според нив, во целост е одговорна државата повикана на одговорност.

30. Во однос на ова Судот констатира дека Ф.Т. не започнал да ја извршува казната затвор се до 11 јули 2014, што е повеќе од 18 месеци по правосилноста на осудителната пресуда. Од расположливите материјали, Судот констатира дека откако Ф.Т. пропуштил да се јави во затворската установа на датумот наведен во упатниот акт, судијата за извршување на санкции безуспешно се обидува да добие информации од одделот за малолетници во истиот суд (види параграф 13 погоре). Судот неможе да утврди што била целта на овој допис и ваквата преписка, и дали истата била неопходна во околностите на случајот. Сепак, Судот констатира дека три дописи на судијата за извршување на санкциите останале неодговорени. Вакво отсуство на координација помеѓу два оддела на истиот суд предизвикале одлагање од најмалку три месеци за време на кои Ф.Т. останал на слобода.

31. Се чини дека помеѓу 20 мај 2013 и 27 март 2014, кога бил издаден нов упатен акт, од страна на надлежните органи не биле преземени никакви мерки за извршување на правосилната одлука од 26 ноември 2012. Според Владата, во овој период немало судија за извршување на санкциите кој би постапувал по конкретниот предмет (види параграф 14 погоре).

32. Судот забележува дека домашното законодавство предвидува итност на постапката за упатување на издржување на казната затвор (види параграф 17 погоре). Барањето за ефикасност на кривичната истрага од членот 2 од Конвенцијата исто така може да се толкува на начин според кој на државите им се налага обврска да ги извршуваат своите правосилни пресуди без неоправдано одоговлекување. Тоа е така, бидејќи извршувањето на санкциите изречени во контекст на правото на живот мора да се смета како интегрален дел од процедуралната обврска на државата која произлегува од овој член (види параграф 26 и 27 погоре).

33. Врз онова на фактите на случајот, Судот смета дека властите на државата повикана на одговорност не постапиле со потребно внимание при извршувањето на казната затвор која му била изречена на Ф.Т. Одогвлекувањата посочени погоре, кои во целост се должат на надлежните органи, неможе да се сметаат за разумни. Специфичните околности на случајот барале од надлежните органи побрза реакција. Од овие причини, Судот смета дека системот на државата повикана на одговорност во однос на извршувањето на затворските казни (види параграф 17 погоре), не се покажал како ефикасен во конкретниот случај. Неоправданите одоговлекувања во извршувањето на пресудата не биле во согласност со обврската на државата од членот 2 од Конвенцијата независно од тоа дали Ф.Т., откако бил осуден, демонстрирал било каква хостилност, односно непријателство во однос на апликантите.

34. Оттука, во случајот постои повреда на процедуралниот аспект на членот 2 од Конвенцијата.

II. НАВОДНА ПОВРЕДА НА ЧЛЕНОТ 13 ОД КОНВЕНЦИЈАТА

35. Апликантите исто така се жалеа на отсуството на ефикасен правен лек во однос на одоговлекувањето во извршувањето на казната затвор, изречена на Ф.Т. Тие се повикаа на членот 13 од Конвенцијата кој гласи:

“Секој, чии права и слободи предвидени со Конвенцијата, се повредени, има право на ефикасен правен лек пред националните власти, дури и тогаш кога повредата на овие права и слободи ја сториле лица при вршење на службена должност.”

36. Владата тврдеше дека членот 13 не е применлив на случајот, од причина што апликантите немале “кредибилен навод” согласно членот 2 од Конвенцијата.

37. Апликантите тврдеа дека не постоел правен лек со кој тие можеле да бараат побрзо извршување на изречената казна затвор или пак да добијат целосно објаснување за причините за одоговлекувањето во извршувањето на истата.

38. Имајќи го предвид ставот на Судот во однос на членот 2, тој смета дека и покрај тоа што жалбениот навод во однос на членот 13 во врска со членот 2 е допуштен, не постои потреба за посебна оценка на овој жалбен навод (види, *mutatis mutandis*, *Enukidze and Girgvliani v. Georgia*, бр. 25091/07, § 311, 26 април 2011).

III. ПРИМЕНА НА ЧЛЕНОТ 41 ОД КОНВЕНЦИЈАТА

39. Членот 41 од Конвенцијата гласи како што следи:

“Ако Судот оцени дека постои повреда на Конвенцијата или на нејзините Протоколи, и ако внатрешното право на Висока страна договорничка овозможува само делумно отстранување на последиците на таа повреда, Судот и досудува на оштетената страна, доколку е потребно, правично обештетување.”

A. Штета

40. Апликантите бараа надомест на нематеријалната штета во износ од 5,000 евра (EUR) за секој поединечно.

41. Владата го спореше ваквото барање како неосновано и прекумерно. Таа дополнително тврдеше отсуство на причинско-последична врска помеѓу штетата која се бара и наводните повреди.

42. Судот смета дека апликантите со сигурност претрпеле болка и стрес поради повредата која ја констатираше Судот. Одлучувајќи врз правична основа, на секој од апликантите му досудува износ 5,000 EUR на име нематеријална штета, зголемен за секоја давачка која може да биде им биде наплатена.

B. Трошоци

43. Апликантите исто така бараа 2,420 EUR за надомест на трошоците направени во постапката пред Судот. Во поддршка, тие доставија копија од договорот и потврда за исплата на горенаведениот износ.

44. Владата тврдеше дека барањето е неосновано.

45. Според праксата на Суот, апликантот има право на надомест на трошоците само во мера во која ќе се покаже дека истите биле навистина и нужно направени и биле разумни во својата висина (види *Editions Plon v. France*, бр. 58148/00, § 64, ECHR 2004-IV). Во конкретниот случај, имајќи ги предвид документите на располагање и гореспоменатите критериуми, Судот во целост го досудува бараниот износ по овој основ, зголемен за секој износ кои може да биде наплатен од апликантите.

В. Затезна камата

46. Судот смета дека затезната каматна стапка треба да се заснова на маргиналната стапка за позајмица на Европската централна банка, на која треба да се додадат три процентни поени.

ОД ОВИЕ ПРИЧИНИ, СУДОТ, ЕДНОГЛАСНО,

1. *Ја прогласи* апликацијата за допуштена;
2. *Одлучи* дека постои повреда на процесниот аспект на членот 2 од Конвенцијата;
3. *Одлучи* дека не постои потреба да го испитува наводот за повреда на членот 13 од Конвенцијата;
4. *Одлучи*
 - (а) дека државата треба да им ги исплати на апликантите, во рок од три месеци од денот кога пресудата ќе стане правосилна согласно членот 44 § 2 од Конвенцијата, следниве износи, конвертирани во националаната валута на државата според курсот на денот на исплатата:
 - (i) EUR 5,000 (пет илјади евра) секому, плус секој износ на давачка кој може да биде наплатен од апликантите, како надомест на нематеријалната штета;
 - (ii) EUR 2,420 (две илјади четиристотини и дваесет евра), плус секој износ на давачка кој може да биде наплатен од апликантите, како надомест на трошоците;
 - (б) дека по истекот на горенаведените три месеци до исплатата ќе се пресметува обична камата на горенаведените износи, по стапка еднаква на маргиналната стапка за позајмица на Европската

централна банка за време на периодот на доцнење плус три процентни поени;

Изготвено на англиски јазик и објавено во писмена форма на 13 октомври 2016, во согласност со членот 77 §§ 2 и 3 Деловникот на Судот.

Abel Campos
Секретар

Ledi Bianku
Претседател